

Sociální povaha kognitivních procesů: Co nám výsledky TIMSS nemohou říct o významu Hejného metody

11.11.2023 - | Pedagogická fakulta UK

Přednáška Radima Šípa z Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně a z Pedagogické fakulty UK se bude týkat výuky matematiky, ale její obsah je širší. V nedávné době byla zveřejněna výzkumná zpráva, která porovnávala úspěšnost v testech TIMSS žáků vyučovaných a žáků nevyučovaných podle Hejného metody (Greger et al., 2022). Ze zprávy vyplývá, že H metoda by měla být respektovanou metodou výuky matematiky, protože dociluje přibližně stejných výsledků, v některých položkách je dokonce mírně úspěšnější. Přednáška však doloží, že výsledky testů TIMSS a z nich vycházejících výzkumů nemohou detekovat skutečný přínos H-metody.

Testy jsou totiž konstruovány na základě tradičních epistemologických východisek. Ta dlouhodobě nerespektují kognitivně-psychologické výzkumy, které dokládají klíčový význam sociální báze kognitivních procesů. Testy tak systémově straní tradičním metodám a konzervativním tendencím.

V tomto kontextu by zpráva měla být vnímána jako velký úspěch Hejného metody, neboť ta nejenže žákům „neškodí“, ale především staví na dlouhodobě a systémově opomíjeném faktoru lidské kognice – na její sociální povaze, což se ovšem ve výsledcích výzkumu z podstaty konstrukce samotných testů nemohlo projevit.

Přednáška Radima Šípa z Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně a z Pedagogické fakulty UK se bude týkat výuky matematiky, ale její obsah je širší. V nedávné době byla zveřejněna výzkumná zpráva, která porovnávala úspěšnost v testech TIMSS žáků vyučovaných a žáků nevyučovaných podle Hejného metody (Greger et al., 2022). Ze zprávy vyplývá, že H metoda by měla být respektovanou metodou výuky matematiky, protože dociluje přibližně stejných výsledků, v některých položkách je dokonce mírně úspěšnější. Přednáška však doloží, že výsledky testů TIMSS a z nich vycházejících výzkumů nemohou detekovat skutečný přínos H-metody.

Testy jsou totiž konstruovány na základě tradičních epistemologických východisek. Ta dlouhodobě nerespektují kognitivně-psychologické výzkumy, které dokládají klíčový význam sociální báze kognitivních procesů. Testy tak systémově straní tradičním metodám a konzervativním tendencím.

V tomto kontextu by zpráva měla být vnímána jako velký úspěch Hejného metody, neboť ta nejenže žákům „neškodí“, ale především staví na dlouhodobě a systémově opomíjeném faktoru lidské kognice – na její sociální povaze, což se ovšem ve výsledcích výzkumu z podstaty konstrukce samotných testů nemohlo projevit.

<https://pedf.cuni.cz/PEDF-61.html?event=26460&lang=cz>